

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

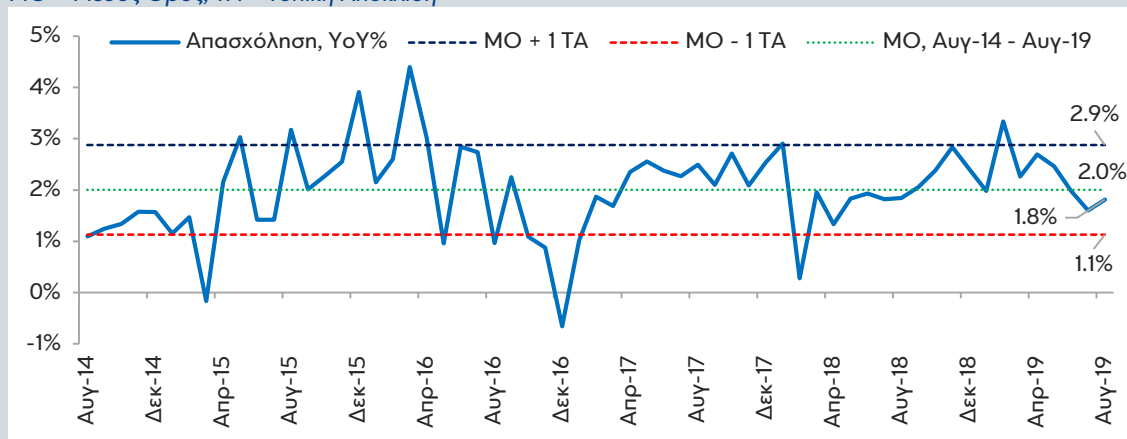
22 Νοεμβρίου 2019, Τεύχος 312

Ήπια κυκλική ανάκαμψη και χαμηλή δυνητική μεγέθυνση στις προβλέψεις ΔΝΤ & ΕΕ

Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της μηνιαίας έρευνας εργατικού δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 16,7% τον Αύγουστο 2019 από 16,9% τον Ιούλιο 2019 και 18,9% τον Αύγουστο 2018. Στο 8-μηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2019 διαμορφώθηκε στο 17,6% (μέσος όρος 8 μηνών) από 19,6% το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Το 2019 θα αποτελέσει το 6^ο συνεχές έτος με πτώση του ποσοστού ανεργίας στην Ελλάδα.

Σχήμα 1: Αριθμός Απασχολούμενων, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία, Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ετήσια % μεταβολή, ΥοΥ%)

ΜΟ = Μέσος Όρος, ΤΑ = Τυπική Απόκλιση

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Στις επί μέρους μεταβλητές που συνθέτουν το ποσοστό ανεργίας τα αποτελέσματα τον Αύγουστο 2019 είχαν ως εξής: ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε στα 3,922.5 χιλιάδες άτομα – επίπεδο οριακά χαμηλότερο από το αντίστοιχο του Οκτωβρίου 2011 – παρουσιάζοντας ετήσια μεταβολή 1,8% ή 69,9 χιλιάδες άτομα. Η εν λόγω επίδοση είναι ελαφρώς χαμηλότερη από τον αντίστοιχο μέσο όρο των τελευταίων 5 ετών (2,0%, βλέπε Σχήμα 1). Ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε στα 788,3 χιλ. άτομα – επίπεδο που αντιστοιχεί σε χαμηλό 8,5 ετών – με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής στο -12,3% ή -110,1 χιλιάδες άτομα. Η υψηλότερη πτώση του αριθμού των ανέργων σε σύγκριση με την αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων σημαίνει ότι το εργατικό δυναμικό υπέστη ετήσια συρρίκνωση κατά -0,8% ή -40,2 χιλιάδες άτομα.¹ Η προαναφερθείσα μείωση, παράλληλα με την οριακή πτώση του μη ενεργού πληθυσμού (-0,1% ή -4,4 χιλιάδες άτομα), αντανακλώνται στην ετήσια

¹ Το εργατικό δυναμικό ισούται με το άθροισμα του αριθμού των απασχολούμενων και των ανέργων.

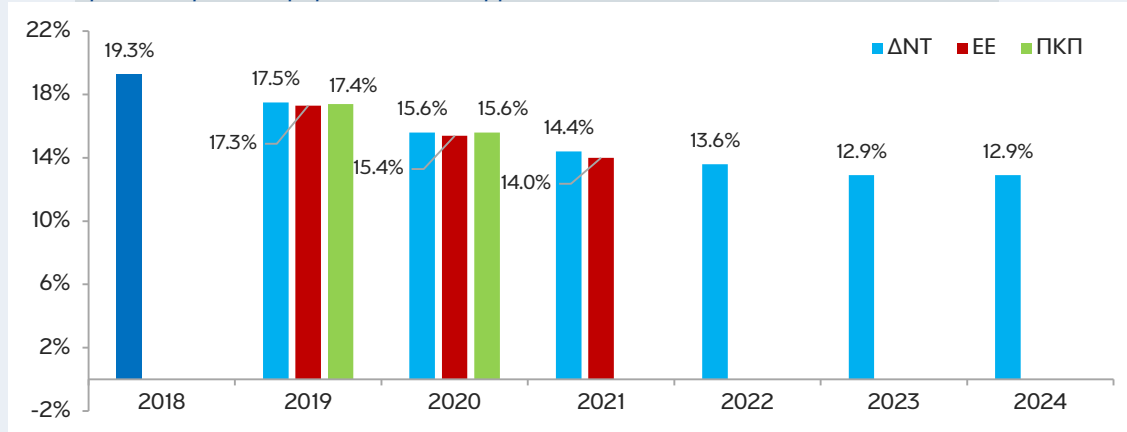
Συγγραφείς

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

συρρίκνωση του συνολικού πληθυσμού ηλικιακής ομάδας 15-74 ετών κατά -0,6% ή -44,6 χιλιάδες άτομα.²

Σχήμα 2: Προβλέψεις για το Ποσοστό Ανεργίας, 2019-2024

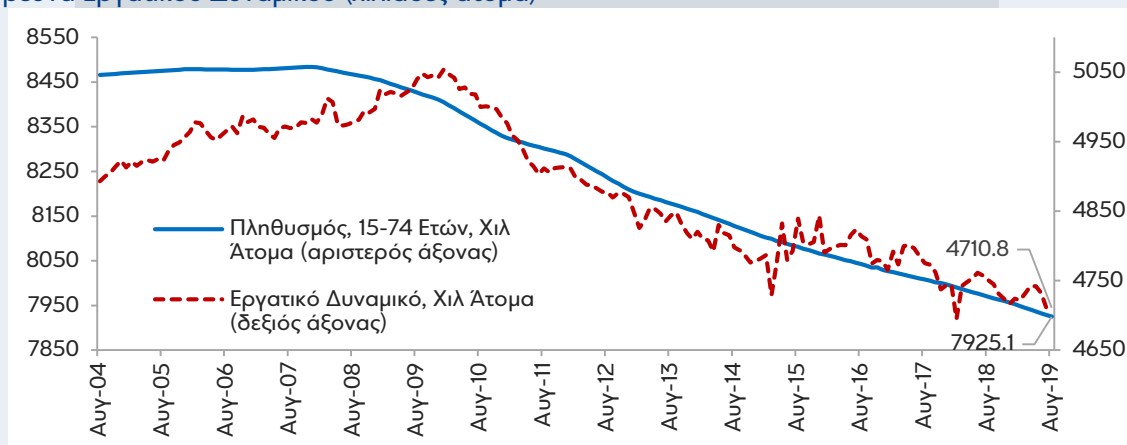
ΔΝΤ = Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Νοέμβριος 2019), ΕΕ = Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Νοέμβριος 2019), ΠΚΠ = Προσέδριο Κρατικού Προϋπολογισμού 2020 (Οκτώβριος 2019)

Πηγή: (α) Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), (γ) Προσέδριο Κρατικού Προϋπολογισμού 2020, (δ) Eurobank Research.

Η τάση μείωσης του πληθυσμού (μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής -0,6% την περίοδο Αυγ-08 – Αυγ-19), δηλαδή η συρρίκνωση των διαθέσιμων πόρων του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας (βλέπε Σχήμα 3), αποτελεί έναν σημαντικό περιορισμό για τον δυναμικό ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, πόσω μάλλον όταν η μείωση αφορά άτομα με υψηλό δείκτη ανθρωπίνου κεφαλαίου (π.χ. νέοι επιστήμονες που μεταναστεύουν στην αλλοδαπή). Το ίδιο ισχύει με την αρνητική ροή καθαρών επενδύσεων (-€8,6 δις σε τρέχουσες τιμές το 2018) η οποία οδηγεί σε μείωση του φυσικού κεφαλαίου (απαξίωση και φθορά του μηχανολογικού και μεταφορικού εξοπλισμού, των κατοικιών και άλλων κεφαλαιουχικών αγαθών). Οι περιορισμοί ολοκληρώνονται με την ισχνή επίδοση της Ελλάδας σε όρους συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών της παραγωγής.

Σχήμα 3: Πληθυσμός 15-74 ετών, Εργατικό Δυναμικό, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία, Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (χιλιάδες άτομα)

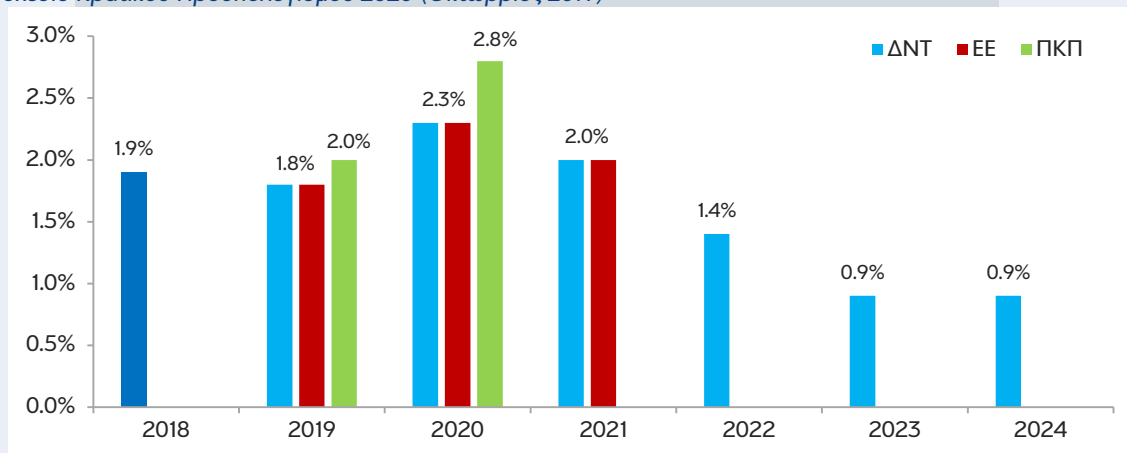
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

² Τα άτομα που δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό κατατάσσονται στο σύνολο του μη ενεργού πληθυσμού.

Τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά αποτυπώνονται στις πρόσφατες μακροοικονομικές εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ).³ Η ελληνική οικονομία αναμένεται να ακολουθήσει μια πορεία ήπιας κυκλικής ανάκαμψης συγκλίνοντας μακροπρόθεσμα σε σχετικά χαμηλούς ρυθμούς δυνητικής μεγέθυνσης (βλέπε Σχήμα 4). Για το τρέχον έτος ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,8%, οριακά χαμηλότερα σε σύγκριση με το 2018.⁴ Στη συνέχεια εκτιμάται επιτάχυνση στο 2,3% το 2020 και σταδιακή επιβράδυνση στο 0,9% το 2023 (έτος κατά το οποίο αναμένεται να κλείσει το παραγωγικό κενό, δηλαδή η διαφορά ανάμεσα στο τρέχον και το δυνητικό προϊόν). Η παραπάνω προβλεπόμενη πορεία του πραγματικού ΑΕΠ της Ελλάδας αναμένεται να συνδυαστεί, 1^{ον} με περαιτέρω μείωση του ποσοστού ανεργίας και σύγκλισης στο δομικό επίπεδο του 12,9% το 2023 και 2^{ον} με σταδιακή ενίσχυση του πληθωρισμού στο 1,8% (από 0,5% το 2019 στο 1,8% το 2023, βλέπε Σχήμα 5).

Σχήμα 4: Προβλέψεις για τον Πραγματικό Ρυθμό Οικονομικής Μεγέθυνσης, 2019-2024

ΔΝΤ = Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Νοέμβριος 2019), ΕΕ = Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Νοέμβριος 2019), ΠΚΠ = Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2020 (Οκτώβριος 2019)

Πηγή: (α) Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), (γ) Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2020, (δ) Eurobank Research.

Βάσει των παραπάνω στοιχείων εξάγεται το συμπέρασμα ότι η μετατόπιση της καμπύλης των προβλέψεων προς τα πάνω για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης και προς τα κάτω για το ποσοστό ανεργίας, δηλαδή εκτιμήσεις για ταχύτερη κυκλική ανάκαμψη και υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη προϋποθέτουν τη μείωση του δομικού ποσοστού ανεργίας, την ενίσχυση των επενδύσεων και της παραγωγικότητας και την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Η μείωση του δομικού ποσοστού ανεργίας (δηλαδή του ποσοστού κάτω του οποίου η οικονομία επωμίζεται το κόστος του επιταχυνόμενου πληθωρισμού) και η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος δύναται να αυξήσουν του διαθέσιμους πόρους και τη χρήση του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας συνεισφέροντας θετικά στην ανάπτυξη. Η ενίσχυση των επενδύσεων, ήτοι της

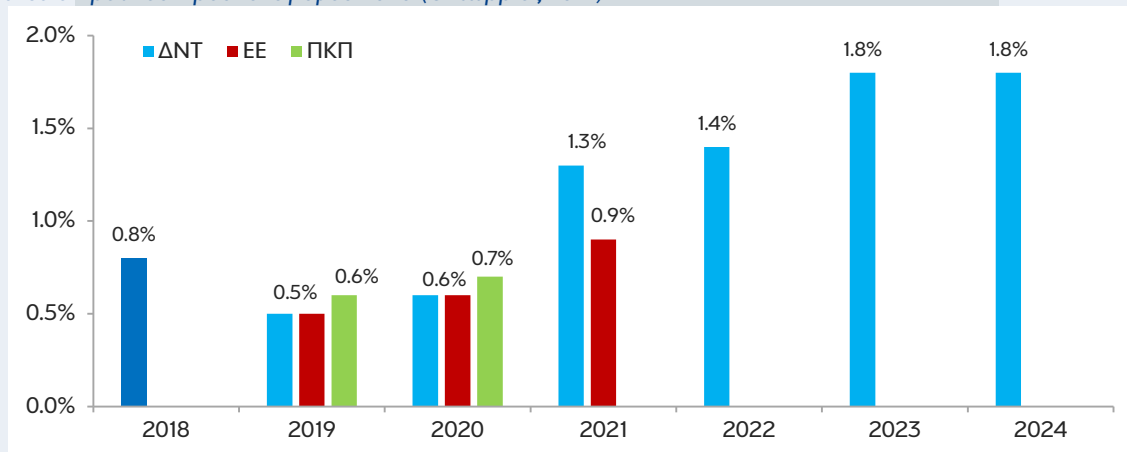
³ Οι προβλέψεις του ΔΝΤ και της ΕΕ για τον ρυθμό ανάπτυξης των ετών 2019, 2020 και 2021 είναι ακριβώς οι ίδιες. Αποκλίσεις καταγράφονται στις εκτιμήσεις για τον πληθωρισμό του έτους 2021 (ΔΝΤ 1,3% vs ΕΕ 0,9%), ενώ για το ποσοστό ανεργίας η ΕΕ εμφανίζεται οριακά πιο αισιόδοξη σε σύγκριση με το ΔΝΤ (ΔΝΤ 17,5%, 15,6% και 14,4% για τα έτη 2019-2021 vs ΕΕ 17,3%, 15,4% και 14,0%).

⁴ Στο 1^ο εξάμηνο 2019 ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης ήταν 1,5%. Η πρόβλεψη του ΔΝΤ και της ΕΕ για ανάπτυξη της τάξης του 1,8% για το σύνολο του έτους 2019 είναι ισοδύναμη με επιτάχυνση του ρυθμού μεγέθυνσης στο 2,1% το 2^ο εξάμηνο 2019.

μακροοικονομικής μεταβλητής που συνδέει το παρόν με το μέλλον, μπορεί να οδηγήσει σε παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης των προβλέψεων για τη μεγέθυνση προς τα πάνω, καθώς αυξάνουν τη ζήτηση στο παρόν και επεκτείνουν τις παραγωγικές δυνατότητες (προσφορά) της οικονομίας στο μέλλον. Εξίσου σημαντικό είναι η επιθυμητή ενίσχυση των επενδύσεων να συνοδευτεί μεσομακροπρόθεσμα από αύξηση των αποταμιεύσεων. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η υψηλή διεύρυνση του εξωτερικού ελλείμματος (-2,8% του ΑΕΠ το 2018), δηλαδή της βασικής ανισορροπίας που χαρακτήριζε το προ κρίσης μονοπάτι μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας (-15,2% του ΑΕΠ το 2007). Τέλος, η ενίσχυση της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών της παραγωγής, μεταβλητή η οποία σχετίζεται σημαντικά με την ποιότητα των θεσμών, αποτελεί αναγκαία συνθήκη για τη βελτίωση των μακροπρόθεσμων προοπτικών της οικονομίας.

Σχήμα 5: Προβλέψεις για τον Πληθωρισμό Βάσει του ΕνΔΤΚ, 2019-2024

ΔΝΤ = Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Νοέμβριος 2019), ΕΕ = Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Νοέμβριος 2019), ΠΚΠ = Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2020 (Οκτώβριος 2019)

Πηγή: (α) Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), (γ) Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2020, (δ) Eurobank Research.

Εν κατακλείδι, το 2019 θα αποτελέσει το 3^ο έτος στη σειρά με θετικό πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης για την ελληνική οικονομία (από -0,4% και -0,2% το 2015 και το 2016 αντίστοιχα). Σύμφωνα με τις προβλέψεις διεθνών οργανισμών, όπως του ΔΝΤ και της ΕΕ, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια με επιτάχυνση της ανάπτυξης το 2020 και σταδιακή επιβράδυνση στο 0,9% το 2023 και 2024. Η επαλήθευση αυτού του σεναρίου θα σημαίνει ότι το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2024 θα βρίσκεται στο 83,5% του επιπέδου προ κρίσης (η μέγιστη απόκλιση ήταν στο 73,5% το 2013). Η μείωση του δομικού ποσοστού ανεργίας, η ενίσχυση των επενδύσεων και της παραγωγικότητας και η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος αποτελούν προϋποθέσεις για ταχύτερη κυκλική ανάκαμψη και υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Η ακριβής ποσοτικοποίηση των δυνατοτήτων αύξησης των ρυθμών μεγέθυνσης (βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) είναι μια δύσκολη άσκηση και με σημαντικούς περιορισμούς λόγω του δυσμενούς διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος.⁵

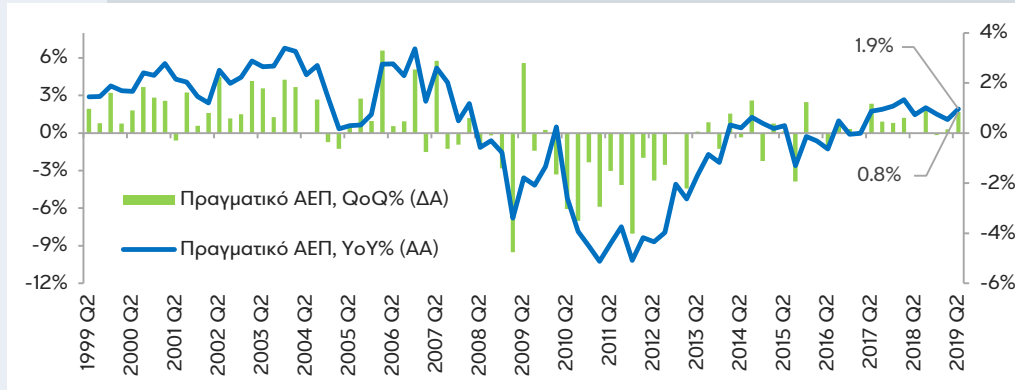
⁵ Το ΔΝΤ στην πρόσφατη έκθεσή του για την ελληνική οικονομία (IMF Country Report No 19/340, 2019 Article IV Consultation, November 2019) παραθέτει τα αποτελέσματα μιας τέτοιας άσκησης με κυκλική ανάκαμψη στο 3,0% και μακροπρόθεσμη μεγέθυνση στο 1,4%. Τα εν λόγω μεγέθη δεν αποτελούν το βασικό σενάριο του ΔΝΤ.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2019 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +1,9% (+1,1% (2019Q1) και +1,5% (2018Q2)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν +0,8% (+0,2% (2019Q1) και 0,0% (2018Q2)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σεπ-2019: 2019 1,8%, 2020 2,3%, 2021 2,0%

Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

Περίοδος: 1999Q2–2019Q2

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: +0,5%

Διάμεσος: +1,3%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -10,2% (2011Q1)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

Δημοσίευση: 4/9/2019 (προσωρινά στοιχεία)

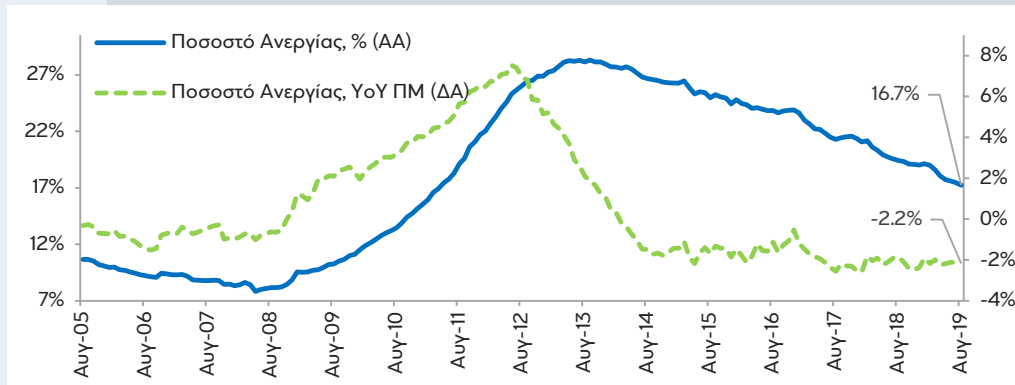
Επομ. δημ.: 6/12/2019

(προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Αύγουστο 2019 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,9% (16,9% (7/2019) και 18,9% (8/2018)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (ΜΟ 12 μηνών) ήταν στο 17,9% (18,1% (7/2019) και 20,1% (8/2018)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σεπ-2019: 2019 17,3%, 2020 15,4%, 2021 14,0%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 8/2005-8/2019

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,7%

Διάμεσος: 18,8%

Μέγιστο: 27,8% (9/2013)

Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

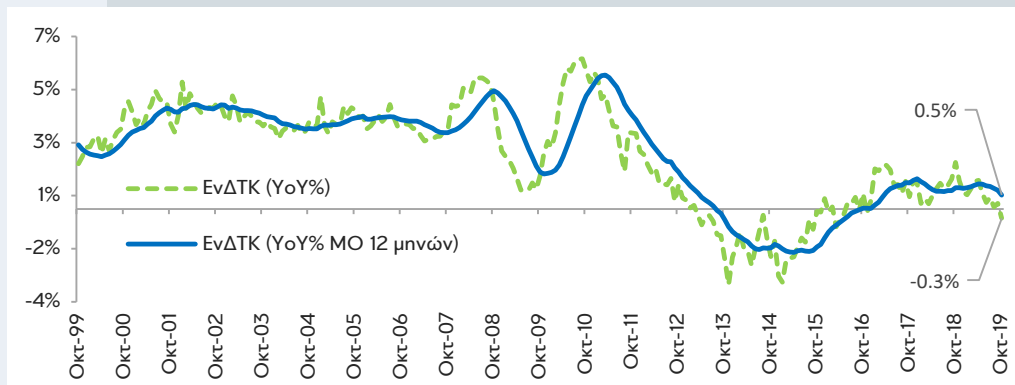
Δημοσίευση: 7/11/2019

Επομ. δημ.: 5/12/2019

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Οκτώβριο 2019 η ετήσια % μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν -0,3% (+0,2% (9/2019) και +1,8% (10/2018)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια % μεταβολή (ΜΟ 12 μηνών) ήταν +0,5% (+0,7% (9/2019) και +0,8% (10/2018)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σεπ-2019: 2019 0,5%, 2020 0,6%, 2021 0,9%

ΕνΔΤΚ (YoY%)

Περίοδος: 10/1999-10/2019

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +2,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

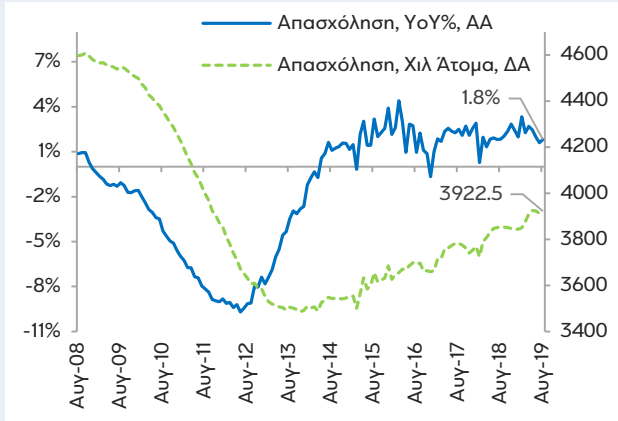
Δημοσίευση: 8/11/2019

Επομ. δημ.: 10/12/2019

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

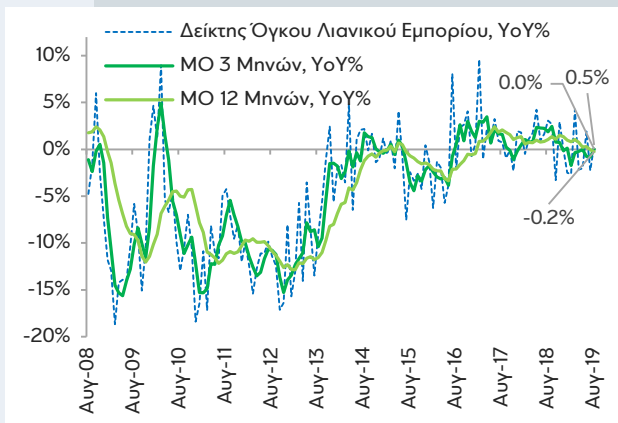
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,8 YoY% τον Αυγ-19 από +1,6 YoY% τον Ιουλ-19, +2,3 YoY% την περίοδο Σεπ-18 – Αυγ-19 από +1,9 YoY% την περίοδο Σεπ-17 – Αυγ-18 (επόμενη δημοσίευση: 5/12/2019)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 106,7 ΜΔ τον Οκτ-19, -0,5 MoM ΜΔ και +6,3 YoY ΜΔ τον Οκτ-19 από -1,2 MoM ΜΔ και +6,6 YoY ΜΔ τον Σεπ-19 (επόμενη δημοσίευση: 28/11/2019)

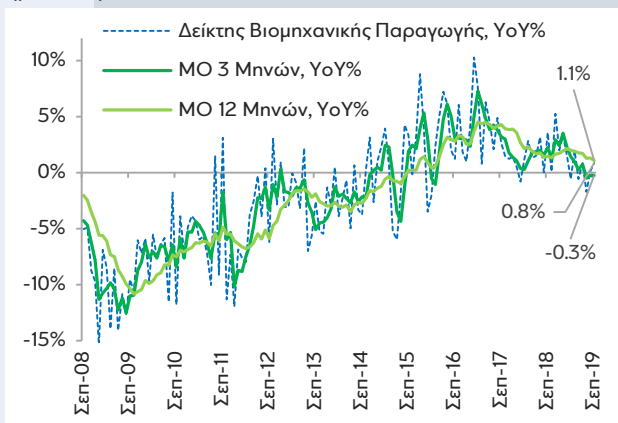
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +1,3 MoM% και +0,5 YoY% τον Αυγ-19 από -1,9 MoM% και -2,3 YoY% τον Ιουλ-19, -0,2 YoY% την περίοδο Σεπ-18 – Αυγ-19 από +1,0 YoY% την περίοδο Σεπ-17 – Αυγ-18 (επόμενη δημοσίευση: 29/11/2019)

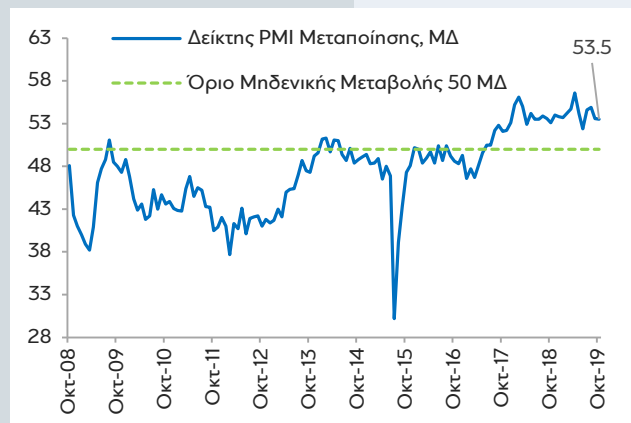
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -8,4 ΜΔ τον Οκτ-19, -1,6 MoM ΜΔ και +25,7 YoY ΜΔ τον Οκτ-19 από +1,4 MoM ΜΔ και +35,9 YoY ΜΔ τον Σεπ-19 (επόμενη δημοσίευση: 28/11/2019)

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής: +1,0 MoM% και +0,8 YoY% τον Σεπ-19 από +0,9 MoM% και +0,1 YoY% τον Αυγ-19, +1,1 YoY% την περίοδο Οκτ-18 – Σεπ-19 από +1,4 YoY% την περίοδο Οκτ-17 – Σεπ-18 (επόμενη δημοσίευση: 10/12/2019)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 53,5 ΜΔ τον Οκτ-19, -0,1 MoM ΜΔ και +0,4 YoY ΜΔ τον Οκτ-19 από -1,3 MoM ΜΔ και 0,0 YoY ΜΔ τον Σεπ-19 (επόμενη δημοσίευση: 2/12/2019)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), (γ) IHS Markit, (δ) Eurobank Research.
Σημείωση: (α) ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MO τον μέσο όρο και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ. Θεόδωρος Σταματιού
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπρού
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Μαριζα Γιαννίση | Administrator
magiannisi@eurobank.gr | + 30 210 33 71 178

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analiseis...>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank Ergasias S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

